

Kohti yhdenvertaista kuntaa

Kuntamarkkinat 12.9.2018

Sinikka Mikola, Kuntaliitto

Suomessa on 311 kuntaa

- Kunnilla on voimakas itsehallinto, joka perustuu perustuslakiin (121 §)
- Ylin päätösvalta on joka neljäs vuosi valittavalla valtuustolla - kuntavaalit 9.4.2017
- Kunnat vastaavat
 - » Kuntalaisten hyvinvoinnista
 - » Hyvästä ympäristöstä ja kestävästä kehityksestä
 - » Kunnan elinkeinoelämän ja työllisyyden edistämisestä

Kunnat merkittäviä julkishallinnon toimijoita

- kaksi kolmasosaa julkisesta kulutuksesta kanavoidaan kuntien kautta
- kuntien henkilöstö yli 420 000 (80% naisia), valtiolla 80 000
- kuntien ja kuntayhtymien menot yhteensä 45,2 mrd. €

Vuoden 2015 yhdenvertaisuuslain mukaan

- Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.
- 13 syrjintäperustetta
- Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi laissa tarkoitettua syrjintää ovat häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Kunta yhdenvertaisuuden edistäjänä

- Kunnan tehtävänä on yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjinnän ehkäisy kaikessa toiminnassa
 - » viranomaisina,
 - » palvelujen tarjoajina,
 - » koulutuksen järjestäjinä ja
 - » työnantajina.
- Yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjinnän ehkäisy koskee koko kuntakonsernia.

Kunta yhdenvertaisuuden edistäjänä

- Kunnan tulee laatia suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi toiminnassa ja palveluissa sekä asettaa sen tavoitteet arvioinnin pohjalta.
- Yhdenvertaisuussuunnittelu on hyvä tehdä osana muuta suunnittelua, mm. tasa-arvosuunnittelua. Tärkeää on, että se on osa strategiaa ja toimintaa, päätöksentekoa, toiminnan ja talouden ohjausta, seurantaa ja muuta toiminnan arviointia.
- Yhdenvertaisuuden edistämisen mukana hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä
- Organisoinnissa huomioon: asianmukaiset resurssit koordinointiin ja toimintaan, läpileikkaavasti osana henkilöstön työtä ja osaamista, osaamisen lisääminen yhdenvertaisuusasioissa.

**Yhdyskunnat
ja ympäristö**

**Elinkeinot
ja työllisyys**

Terveydenhuolto

**Sosiaali-
huolto**

**Liikunta,
nuoriso**

Opetus

ITSEHALLINTO KUNNAN TOIMINTA

Poliittinen ja ammatillinen johto

Henkilöstö 420 000 | menot 45,2 mrd €

Läpileikkaavat tehtävät

Kuntaliitto mukana oikeusministeriön RainbowRights –projektissa

11 työpajaa,
5 pilottikunnassa,
192 osallistujaa

Yhteinen seminaari: 100 osallistujaa

Pilotttikuntien työpajat

Kartoitus kuntien yv-suunnittelusta, raportti ”Samalle viivalle”

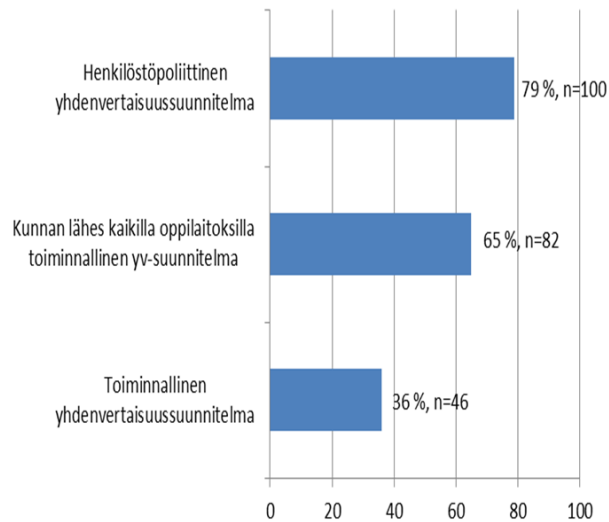
Aineisto

- Kysely kaikille kunnille Manner-Suomessa
 - Vastauksia 127 kpl (42 %)
 - Yhdenvertaisuussuunnittelun tilanne kunnissa
- Haastattelut
 - 8 asiantuntijahaastattelua (7 kuntaa)
 - Kokemuksia suunnitteluprosessin onnistumisista ja haasteista
- Suunnitelmien tarkastelu
 - 37 suunnitelmaa
 - Yleiskuva suunnitelmista ja niiden rakenteista

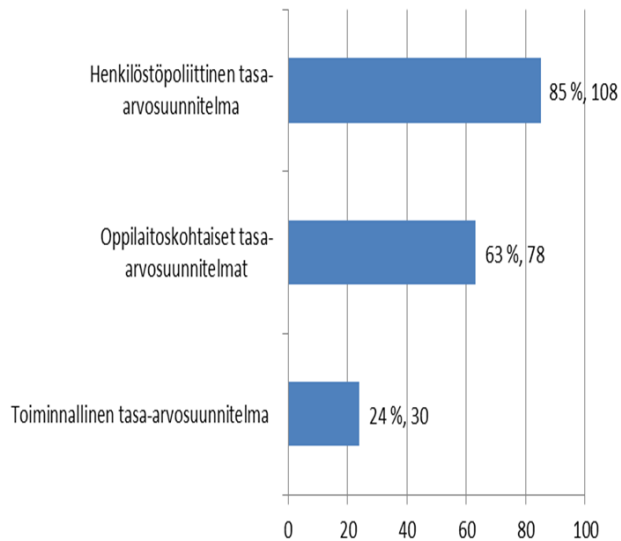

Tehdyt suunnitelmat

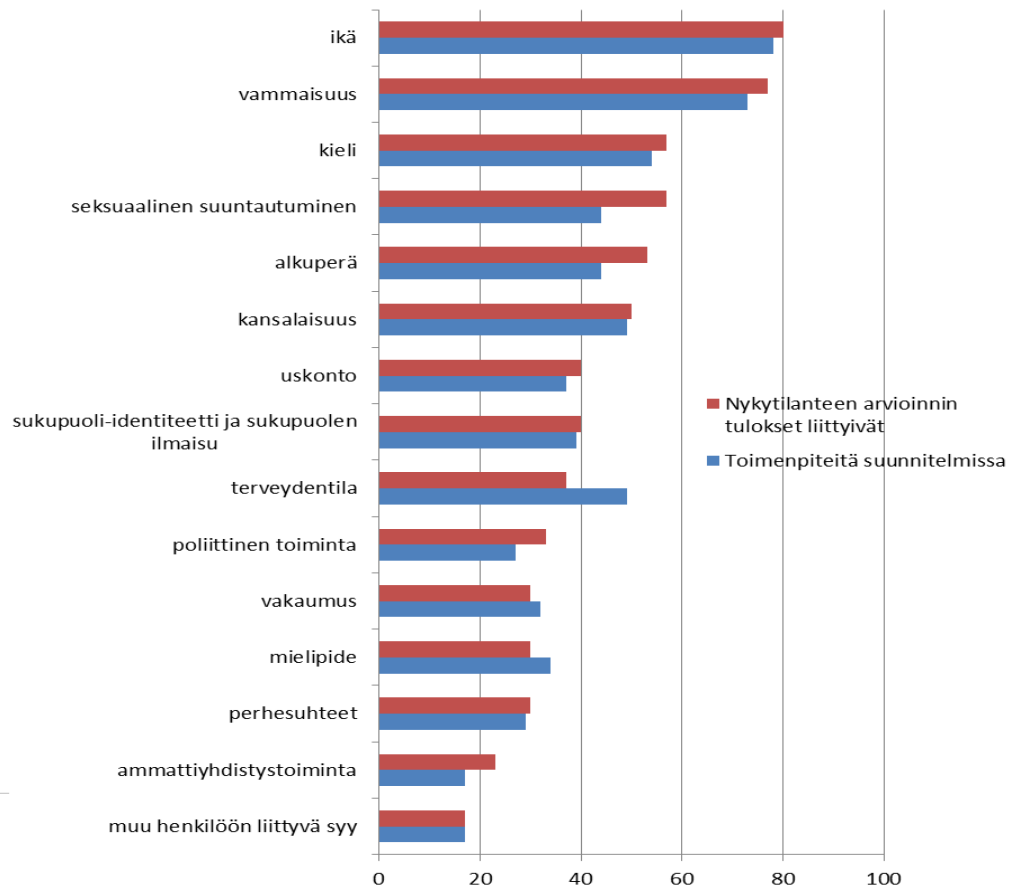
YV-suunnitelmat

TA-suunnitelmat

Syrjintäperusteet suunnitelmissa

Rainbow Rights–hanke on saanut rahoitusta Euroopan Unionin perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuus-ohjelmasta (2014-2020).

Rainbow Rights

Yleisimmät läpäisyteemat
suunnitelmissa ovat
esteettömyys, osallisuus,
saavutettavuus, syrjimättömyys
ja monikanavainen viestintä.

Pilottikuntien työpajat, palautteita

- ”Olin niin tyytyväinen meidän yv-suunnitelmaan, sitten lähdettiin Ruotsiin ja huomasin että meidän ollaan 10 vuotta jäljessä kaikissa näissä yv-jutuissa.”
- ”Kokemusasiantuntija on erinomainen tapa lisätä tietoa ja ymmärrystä aiheesta.”
- ”Oli mahtava saada hyvinkin erilaiset tahot innostumaan yhteisestä asiasta ja keskustelemaan. Inspiroiva iltapäivä!”
- ”Työpaja oli valaiseva ja keskustelu vilkasta ja saimme hyviä aineksia jatkovaiheisiin.”
- ”Päällimmäisenä jäi mieleen 13 perustetta.”

Opas kuntien yhdenvertaisuussuunnitteluun

